

Republica Moldova
Judecătoria Bălți
mun.Bălți, str.Hotinului, 43
tel./fax: 0231-2-22-12
www.jbl.instante.justice.md
e-mail: jba@justice.md

Республика Молдова
Суд Бэлць
мун.Бэлць, ул.Хотинская, 43
тел./факс.: 0231 2-22-12
www.jbl.instante.justice.md
электронная почта: jba@justice.md

No. 19, IUL. 2024
din 17537

Curtea Constituțională
Chișinău str.Alexandru Lăpușneanu 28

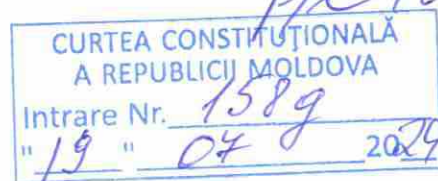
Judecătoria Bălți vă expediază în adresa dvs.Sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.60 alin.(4) CPRM, pe cauza penală de învinuirea lui Stoica Igor în comitereainfracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.1 CPRM.

Anexă:închierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 21.06.2024, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.60 alin.4 CPP,

Cu respect,
Judecător

Eremciuc Ghenadie

Executor: asistent judiciar, Odainic Anna

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I - AUTORUL SESIZĂRII

1. Eremciuc Ghenadie
2. Judecător, Judecătoria Bălți, Sediul central

II - OBIECTUL SESIZĂRII

A. Urmarea comiterii infracțiunilor, statul, prin autoritățile judiciare penale, cu participarea părților, intervine, în vederea sancționării penale numai a celor vinovați de săvârșirea lor și numai în limitele prevăzute de lege.

Reacția societății față de cei ce intră în conflict cu legea penală nu este arbitrară, ci, dimpotrivă, chibzuită, amplu reglementată prin dispozițiile legii.

Odată cu trecerea timpului, societatea dă uitării fapte penale sau contravenționale. Ele devin din ce în ce mai greu de investigat, de acumulat probe ce ar confirma implicarea unei persoane în comiterea lor. De asemenea, însăși făptuitorul suferă prin așteptarea din clipă în clipă să fie pedepsit. După cum spunea Montaigne, "Oricine așteaptă pedeapsa o suferă, și cine a meritat-o o așteaptă. Răutatea plăsmuiește chinuri și contra ei".

Prescripția era cunoscută, la greci, la romani și în legile feudale. În Codul penal Sturza din 1826 se prevedea că, "prin paragrafie (prescripție) se curmă vinovăția și pedepsele".

Prescripția a fost considerat de către legiuitor o instituție de procedură penală de la intrarea în vigoare, în 1865, a Codului de procedură penală al Principatelor Unite Române, care reglementa prescripția în art.593 – 600, și până la reforma legislativă în materia penală din 1936. Instituția prescripției a fost instituită în art.5 din Codul penal Carol al II-lea, care stipula că, "în caz de conflict între două sau mai multe legi succesive, privitoare la prescripțiunea acțiunii publice sau a pedepselor, se aplică legea care prevede prescripțiunea cea mai scurtă".

Prescripția răspunderii penale, în raport cu normele juridice ce o reglementează, poate fi definită ca, acea cauză care înlătură răspunderea penală pentru o infracțiune săvârșită, în anumite condiții, datorită trecerii unui anumit interval de timp, prevăzut de lege, începând cu data săvârșirii respective.

Prescripția constă în stingerea dreptului statului de a urmări și a pedepsi penal, a obligațiunii infractorului de a suporta consecințele faptei sale, după trecerea unui anumit interval de timp prevăzut de lege la data săvârșirii infracțiunii indiferent dacă aceasta a fost sau nu descoperit.

Prin procesul penal se înțelege activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, ca titulari de drepturi și obligații, în scopul protejării persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite.

Articolul 60. Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

- a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;
- b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave;
- c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave;
- d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave;
- e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

(2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

(3) În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat.

(4) Prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare

pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi.

(5) Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

(6) Aplicarea prescripției față de persoană care a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă se decide de către instanța de judecată. Dacă instanța nu va găsi posibilă aplicarea prescripției și liberarea de răspundere penală, detențiunea pe viață se va înlocui cu închisoare pe 30 de ani.

(7) Termenele prescripției de trageră la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori.

(8) Prescripția nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război, infracțiuni de tortură, tratament inuman sau degradant sau alte infracțiuni prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, indiferent de data la care au fost săvârșite.

Din conținutul normei menționate, pentru a interveni prescripția, urmează a fi întrunite următoarele condiții:

- 1). Expirarea termenelor indicate de lege;
- 2). Dacă în termenul indicat de lege făptuitorul nu va săvârși o nouă infracțiune;
- 3). Persoana să nu se sustragă de la urmărirea penală.

1). Expirarea termenelor indicate de lege.

Termen - interval de timp, stabilit dinainte, în limita căruia trebuie să se înlătuiască sau să se înlătmple ceva (dex.ro).

Termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor codului de procedură penală (art.231 alin.(1) CPP). Cu alte cuvinte, organele judiciare sau părțile, trebuie să-și manifeste voința de a exercita un anumit drept în intervalul prevăzut de lege. Această manifestare de voință prin care organele judiciare sau părțile dispun în limitele drepturilor și obligațiilor, constituie actele procesuale cu privire la desfășurarea procesului penal.

În dependență de gravitatea infracțiunii săvârșite, determinată prin natura și categoria pedepsei ce poate fi aplicată pentru comiterea acestei infracțiuni, legea determină cîteva feluri de termene de prescripție: doi ani, cinci ani, cincisprezece ani, douăzeci de ani, douăzeci și cinci de ani.

Data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvârșirii infracțiunii.

- 2). Dacă în termenul indicat de lege făptuitorul nu va săvârși o nouă infracțiune.

Prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi (art.60 alin.(4) CP).

Din conținutul normei enunțate, se poate de concluzionat că se pierde timpul scurs de la comiterea primei infracțiuni pînă la comiterea unei alte infracțiuni, moment din care începe să curgă de la început primul termen al prescripției. În acest caz, termenul de prescripție pentru prima infracțiune începe să curgă simultan cu cel de - al doilea termen de prescripție, iar prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat, începutul termenului fiind data comiterii celei de a doua infracțiune.

- 3). Persoana să nu se sustragă de la urmărirea penală.

În cazul în care, bănuitul - învinuitorul - inculpatul se sustrage de la organul de urmărire penală sau de la judecare, în fond sau apel, prin schimbarea domiciliului temporar sau provizoriu, a actelor de identitate, prescripția se suspendă.

Perioada de timp, de la anunțarea în căutare și pînă la încetarea căutării, prin reținere, nu intră în termenul de prescripție.

Curgerea prescripției se reia din momentul reținerii bănuitorului - învinuitorului - inculpatului sau al autodenunțării. Cu toate acestea, persoana nu poate fi supusă răspunderii penale dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

B. Considerăm că condițiile reținute în art.60 alin.(4) Cod penal și anume fraza “ **persoana va săvârși o infracțiune**”, contravine următoarelor prevederi ale Constituției Republicii Moldova:

B.1. Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului prevede că:

1. Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată până când vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

2. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nu-i constituiau, în momentul când au fost comise, un act cu caracter penal conform dreptului internațional sau național. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai grea decât aceea care era aplicabilă în momentul când a fost săvârșit actul cu caracter penal.

B.2. Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

B.3. Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

B.4. Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Schimbare bruscă și violentă a privilegiilor de clasă, sociale, economice și politice, în rezultatul Revoluției franceze din 1789, aplicabile numai nobililor, egalitatea în fața legii și a autorităților judiciare s-a înscris în toate legislațiile democratice.

B.5. Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

O condiție impusă de către Convenția europeană pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale este dreptul – accesul – la un tribunal imparțial. Această cerință este îndreptățită prin compunerea instanțelor judecătorești cu judecători independenți și supuși numai legii, garanție a unei judecăți egale și imparțiale față de orice persoană, în primul rând, examinarea proceselor penale în temeiul principiilor publicității, oralității, nemijlocirii și contradictorialității, în condițiile egalității de arme între partea acuzării și apărării, în al doilea rând.

Art.6 §2 CEDO reglementează procesele penale în întregime, indiferent de rezultatul urmăririi penale, și nu doar examinarea temeiniciei acuzației¹.

B.6. Articolul 21 Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal. În cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

¹ Poncelet vs. Belgia, nr.44418/07, 30 martie 2010, pct.50; Milleni vs. Elveția, nr. 8660/79, 25 martie 1983, pct.30; Garycki vs. Polonia, nr. 14348/02, 6 februarie 2007, pct.68.

Principiul prezumției de nevinovăție impune, printre altele, ca în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate. În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc – pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător – și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție². Presumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de la acuzare la apărare³.

Dreptul la prezumția de nevinovăție (art.6 §2 CEDO) constituie unul dintre principiile fundamentale ale dreptului penal modern. El trebuie analizat în raport cu întreaga procedură penală litigioasă, văzută cu un tot întreg și incluzând, în consecință modul de administrare a probelor (Bernard vs. Franța, 23 aprilie 1998: depoziții în fața unei curți a doi experți – psihiatri sugerând vinovăția acuzatului).

Presumția de nevinovăție a fost încălcată: "în cazul în care, nefiind stabilită legal vinovăția unui inculpat (...), o hotărâre judecătorească cu privire la acesta reflectă sentimentul că este vinovat" (Minelli, 25 martie 1983, A.62, § 37). Judecata anticipată nu poate fi acceptată, chiar dacă ea nu se materializează într-o constatare oficială, dar într-o manieră ce sugerează faptul că judecătorul consideră că persoana este vinovată (Sekanina vs. Austria, 25 august 1993, A. 266; Bohmer vs. Germania, 3 octombrie 2002) sau chiar într-o declarație a unui magistrat către presă, în cazul în care acesta sugerează recunoașterea vinovăției acuzatului (Lavents vs. Letonia, 28 noiembrie 2002).

Presumția de nevinovăție nu este respectată în cazul în care, fără să se fi stabilit legal în prealabil vinovăția unui inculpat, declarația unui reprezentat al statului (Allenet de Ribemont, 10 februarie 1995, GACEDH, nr.29) sugerează că persoana în cauză este considerată vinovată⁴.

Presumția de nevinovăție nu poate înceta să se aplice în apel doar pentru că acțiunea în prima instanță a determinat condamnarea persoanei în cauză, atunci când procesul continuă în apel sau recurs⁵.

B.7. Articolul 26 Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Art.6 §2 CEDO impune statelor să încadreze principiile generale în limite rezonabile, ținând seama de importanța mizei și protejând dreptul la apărare⁶.

Atunci când fac uz de prezumții în dreptul penal, statele contractante au obligația de a pune în balanța mizelor și dreptul la apărare; altfel spus, mijloacele utilizate trebuie să fie rezonabil proporțional proporționale cu scopul legitim urmărit⁷.

B.8. Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

B.9. Articolul 114 Înfăptuirea justiției

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

² Barbera, Messegue și Jabardo vs. Spania, nr. 10590/83, 6 decembrie 1988, pct.77; Janosevic vs. Suedia, nr.34619/97, 23 iulie 2002, pct.97

³ Tellner vs. Austria, nr.33501/96, 20 martie 2001.

⁴ CEDO are o concepție identică și apreciază că "tuturor autorităților publice le revine obligația de a nu se pronunța anticipat cu privire la soluția unui proces" (nr.770/1997 Gridin vs. Federația Rusă, 20 iulie 2000).

⁵ Konostas vs. Grecia, nr. 53466/07, 24 mai 2011, pct.36.

⁶ Salabiaka vs. Franța, 10519/83, 7 octombrie 1988, pct.28; Radio France și alții vs. Franța, nr.53984/00, 30 martie 2004, pct.24.

⁷ Janosevic vs. Suedia, nr.34619/97, 23 iulie 2002, pct.101; Falk vs. Țările de Jos, nr.66273/01, 19 decembrie 2004.

Exprimarea unor îndoieli cu privire la nevinovăția acuzatului poate fi concepută atâta vreme cât procedura penală nu s-a încheiat cu o decizie pe fond în favoarea acuzării⁸.

B.10. Articolul 115 Instanțele judecătorești

- (1) Justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.
- (2) Pentru anumite categorii de cauze pot funcționa, potrivit legii, judecătorii specializate.
- (3) Înfăptuirea de instanțe extraordinare este interzisă.
- (4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

Există diferență fundamentală între a afirma că cineva este doar suspect de săvârșirea unei infracțiuni și o declarație judecătorească fără echivoc, prin care se susține, fără să existe o condamnare definitivă, că persoana în cauză a săvârșit infracțiunea respectivă⁹. Aceasta din urmă aduce atingere prezumției de nevinovăție, în vreme ce, cu privire la prima, în diversele cauze examinate de Curte, s-a considerat că nu poate constitui un capăt de cerere acceptabil¹⁰. Cu toate acestea, din momentul în care hotărârea de achitare a rămas definitivă, exprimarea unor astfel de suspiciuni privind vinovăția este incompatibilă cu prezumția de nevinovăție¹¹.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

3.1. La 27.01.2023 cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iuric în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin.(1) Cod penal, a fost repartizată spre examinare în fond.

3.2. Stoica Igor Iuric este învinuit de faptul că fiind conștient de consecințele care pot surveni în rezultatul conducerii în stare de ebrietate, la data de 03.12.2022 a servit băuturi alcoolice, după care, la aceeași dată de 03.12.2022 aproximativ la ora 01:40, cunoscând faptul că, este interzisă conducerea mijlocului de transport de către un conducător auto în stare de ebrietate, s-a urcat la volanul automobilului de model „Volkswagen Passat” cu n/i RLK 645 259 și conducea prin mun. Bălți str. A1 cel Bun 1 A, unde a comis un accident rutier, după care a părăsit locul în care s-a produs accidentul rutier, iar automobilul de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare

1-a parcat pe adresa _____ în cadrul documentării cet. Stoica Igor de către ofițerii din cadrul SP a SSP a IP Bălți, s-a observat la ultimul dereglări în articulație, reacție încetinită, răspuns neadecvat la întrebările adresate, din cavitatea bucală se simțea un miros puternic de alcool, în legătură cu ce ultimului, i-a fost propus de a fi supus testării cu alcotesterul „Drager”, în urma căruia s-a constatat, că concentrația de alcool pur în aerul expirat de cet. Stoica Igor este de 0.66 mg/l, cantitatea, care conform alin. (3) al art. 134/12 Cod Penal, se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat. Aflându-se în incinta IMSP Spitalului Clinic Bălți de la el au fost recoltate probe biologice de sânge pentru examinare toxicologică.

Astfel, acțiunile lui Stoica Igor au fost încadrate în baza art. 264/1 alin. (1) din Codul penal adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3.3.1. Articolul 264/1. Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similar

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Articolul 201/1. Violența în familie

⁸ Sekanina vs. Austria, nr. 13126/8725 august 1993, pct.30.

⁹ Ismailov și alții vs. Rusia, nr.2947/06, 24 aprilie 2008, pct.166; Nešťák vs. Slovacia, nr. 65559/01, 27 februarie 2007, pct.89.

¹⁰ Garycki vs. Polonia, nr. 1434/02, 6 februarie 2007, pct.67.

¹¹ Rushiti vs. Austria, nr.58478/00, 21 martie 2000, pct.31; O. vs. Norvegia, nr. 29327/95, 11 februarie 2003, pct.39; Geering vs. Țările de Jos, nr.30810/03, 1 martie 2007, pct.49; Paraponiari vs. Grecia, nr.42132/06, 25 septembrie 2008, pct.32.

(1) Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

3.3.2. Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor

(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sînt clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

3.3.3. Articolul 60. Prescripția tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare;

b) 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave;

c) 15 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni grave;

d) 20 de ani de la săvîrșirea unei infracțiuni deosebit de grave;

e) 25 de ani de la săvîrșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

3.3.4. Articolul 97. Circumstanțele care se constată prin anumite mijloace de probă

În procesul penal se constată, prin anumite mijloace de probă, următoarele circumstanțe:

6) prezența antecedentelor penale ale bănuțului, învinutului, inculpatului – prin certificat de cazier judiciar sau, după caz, prin copii de pe hotărîrile judecătorești de condamnare devenite definitive.

3.3.5. La 12.02.2024 în conformitate cu prevederile art.297 din Codul de procedură penală, în adresa Judecătoriei Bălți (Sediul Central), a fost remisă, pentru examinarea în fond, cauza penală nr.2024040054, de învinuire a lui Rotaru Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Stoica Igor Iurie a fost pus sub învinuire pentru faptul că urmărind scopul aplicării violenței fizice asupra fostei soții STOICA Maria, a.n.03.04.1993, cu care potrivit art. 133/1 Cod penal este membru de familie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, a comis fapte de violență în familie, exprimată prin acțiune intenționată, care a provocat suferință fizică soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale, astfel, la data de 03.12.2023, aproximativ în jurul orei 03.00, aflându-se la domiciliu din unde se afla și fosta sa soție STOICA Maria, pe parcursul unui conflict legat de controlul vieții private a ultimei, a numit-o pe ultima cu cuvinte obscene înjosindu-i cîntea și demnitatea după cere i-a aplicat o lovitură cu palma asupra feței, iar când acesta a încercat a se apăra, i-a mai aplicat o lovitură cu pumnul asupra capului, ca urmare la ce Stoica Maria a căzut la podea, unde Stoica Igor a lovit-o de mai multe ori cu picioarele asupra corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202410D0037 din 31.01.2024 hematom subcutan în regiunea fronto parieto-temporală pe dreapta, echimoză la nivelul nasului, echimoză în regiunea zigomatică pe stînga, echimoză la nivelul bărbiei pe stînga, echimoze și excoriații pe membrele superioare, echimoze și hematom subcutan la nivelul membrelor inferioare, care au fost produse prin acțiunea traumatică nu mai puțin de 25 ori cu obiect contondent care se califică la vătămare corporală UȘOARĂ a integrității corporale sau a sănătății.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate STOICA Igor Iurie, a comis infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin.(1) lit.a) CP - violența în familie, adică intenționată comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei manifestată prin: maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale și a sănătății.

3.3.6. Acțiunile lui Stoica Igor Iurie au fost încadrate în baza art.264/1 alin.(1) CP, ce prevede o pedeapsă de la 200 până la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității și care, în conformitate cu art.16 Cod penal, face parte din categoria de infracțiuni ușoare.

Data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvîrșirii infracțiunii.

În cazul din speța dată, fapta comisă de către Stoica Igor Iurie a avut loc la 03.12.2022, termenul de prescripție, potrivit art.60 alin.(1) lit.a) CP, fiind de 2 ani, urma să fie încetat procesul penal după 03.12.2024, cu condiția că nu va comite altă infracțiune.

Fiindcă Stoica Igor Iurie la 03.12.2023, a comis infracțiunea prevăzută de art.201/1 alin.(1) lit.a) CP, termenul de prescripție s-a întrerupt și din 03.12.2023 începe a curge un nou termen de prescripție de 2 ani până la 03.12.2025.

3.4. Art.60 alin.(4) CP, prevede că, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), **persoana va săvîrși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani**. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi.

Art.21 din Constituție dispune: *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.*

Articolul 1. Noțiunea și scopul procesului penal

(1) Procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvîrșirea unei infracțiuni.

(2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, astfel ca orice persoană care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

(3) Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

Procesul penal constă, așadar, într-o activitate prin care infractorul este supus sancțiunii penale. Această activitate cuprinde, în principal, activitatea de judecată, desfășurată de instanțele judecătorești care potrivit art.114 din Constituția R.Moldova, înfăptuiesc justiția; prin hotărîrea instanței de judecată, dată în urma unei dezbateri orale și contradictorii, în ședință publică, se stabilește vinovăția celui trimis în judecată și i se aplică pedeapsa sau alte măsuri prevăzute de legea penală.

Pentru a se stabili dacă este sau nu cazul ca o persoană învinuită de comiterea unei infracțiuni să fie trimisă în fața unei instanțe judecătorești, se desfășoară o activitate premergătoare judecății, denumită urmărirea penală, prin care Procuratura, împreună cu organele pe care le conduce și le supraveghează, denumite organe de urmărire penală, asigură descoperirea infracțiunilor, identificarea infractorilor și, atunci cînd s-au strîns probele necesare, trimiterea în judecată a celor vinovați. După pronunțarea unei hotărîri definitive de condamnare, se desfășoară activitatea de punere în executare a sancțiunii potrivit legii. Așadar, procesul penal cuprinde trei părți componente, în ordinea desfășurării lor: urmărirea penală, judecata și punerea în executare a hotărîrii definitive de condamnare.

După ce au fost acumulate toate probele necesare, organul de urmărire penală ajunge la următoarele concluzii:

În prima ipoteză, constă în stabilirea de către organul de urmărire penală a existenței unuia din cazurile prevăzute în art.284 (scoaterea persoanei de sub urmărirea penală) CPP, art.285 (încetarea urmăririi penale) CPP, art.286 (clasarea procesului penal) CPP, cînd există învinuit în cauză.

O a doua ipoteză se referă la situația în care organul de urmărire penală a ajuns la concluzia că probele administrate susțin învinuirea, ceea ce implică trimiterea în judecată a învinuitului, cu adoptarea unei hotărîri de: condamnare, în temeiul art.389 CPP; achitare, în baza art.390 CPP, încetare a procesului penal, potrivit art.391 CPP.

Faza de judecată, este activitatea prin care se poate pronunța o pedeapsă persoanei care a săvîrșit o infracțiune, este o consecință a unui sistem aplicabil pe plan mondial (art.10 din Declarația universală a drepturilor omului din 10 decembrie 1948 ce prevede: „Orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial,

care va hotărâ fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acușări în materie penală îndreptată împotriva sa”).

În cursul judecării se stabilește de către instanța de judecată, cu caracter definitiv, vinovăția inculpatului și i se aplică pedeapsa și alte măsuri penale; hotărârea definitivă a instanței de judecată prin care este condamnat inculpatul înlătură prezumția de nevinovăție și o înlocuiește cu o convingere deplină de vinovăție care, împreună cu sancțiunea aplicată, au putere de lege, care trebuie respectat de către toate părțile implicate în proces.

3.5. Prin Legea nr.136 din 06.06.2024 (în vigoare 07.09.2024, cu unele excepții – vezi art.IV), publicat în Monitorul Oficial nr.245 – 246, din 07.06.2024, art.60 Cod penal a fost supus unor modificări, de formă și conținut, în cazul infracțiunilor săvârșite până la intrarea în vigoare a legii susmenționate, calcularea termenului de prescripție se efectuează conform condițiilor și termenelor de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

În prezent, multe cauze penale se află în proces de examinare în instanțele de judecată din țară, norma legală care solicităm să fie verificată dacă corespunde exigențelor constituționale, vor putea fi aplicate și ar urma să producă consecințe corespunzătoare.

3.6. În cauza Fomin vs Moldova, cererea nr.36755/06, Curtea a statuat că, „rolul unei decizii motivate trebuie să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult ca atât, o decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari vs Finland, nr.49684/09, paragraf 30, 27.09.2001)”.

În situația creată instanța de judecată nu poate admite probele care au fost admis cu încălcări de procedură penală ori acestea probe urmează să fie declarate nule și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Admiterea prezentei excepții de neconstituționalitate ridicată în dosarul 1-62/2023.

Exercitarea controlului constituționalității a unor prevederi din Art.60 alin.(4) CPP, care prevede că, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), **persoana va săvîrși o infracțiune pentru care**, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvîrșirii unei infracțiuni noi, în vederea corespunderii ingerinței art.4, 7, 8, 16, 20, 23, 26, 54, 114, 115 din Constituția Republicii Moldova.

Scopul prezentei sesizări este de a exclude o interpretare extensivă a prevederilor codului penal.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

VII - LISTA DOCUMENTELOR

a) Încheierea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

b) Conexarea examinării prezentei cereri cu cererea nr.71 g din 26.03.2024 privind excepția de neconstituționalitate a art.60 alin.(4) CP, ca avînd același subiect.

c) Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate din art.60 alin.(4) CP, care prevede că, prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvîrși o infracțiune.

d) Decizii, Hotărâri ale Curții Constituționale expuse, care anterior s-au expus cu privire la prescripție.

e) Rechizitoriul pe cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal.

f) Rechizitoriul pe cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul

Data
//

.....

.....

Dosarul nr.1-664/2019
1-19156369-09-1-01102019

ÎNCHIEIERE
În numele Legii

21 iunie 2024

mun.Bălți

Judecătoria Bălți
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul - Ghenadie Eremciuc, grefier - Odainic Anna

Cu participarea: procurorului – R.Tataru, avocatului – I.Lichii, inculpatului – Stoica Igor Iurie, examinând în ședință publică cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.264/1 alin.(1), 201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal,

a c o n s t a t a t:

1. La 27.01.2023 în adresa Judecătoriei Bălți spre examinare a parvenit cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal.

La 12.02.2024 în adresa Judecătoriei Bălți spre examinare a parvenit cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

În ședința de judecată din 07.06.2024, cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod Penal a fost conexată cu cauza penală de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal.

2. În ședința de judecată din 21.06.2024, instanța din oficiu a declarat că ridică excepția de neconstituționalitate a dispoziției prevederilor art.60 alin.(4) Cod penal.

3. În conformitate cu art.39 al.(4) CPP RM, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

4. Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016, pentru interpretarea art.135 al.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

5. Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art.135 al.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

6. Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 al.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

7. În conformitate cu art.art.39 alin.(4) CPP, art.135 al.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova RM, art.7 CPP, instanța de judecată

d i s p u n e:

A ridica excepția de neconstituționalitate a dispoziției art.60 alin.(4) Cod penal.

Se remite conform competenței Curții Constituționale, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a dispoziției prevederilor art. 60 alin.(4) Cod penal.

Procesul penal de învinuire a lui Stoica Igor Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art.264/1 alin.(1), 201/1 alin.(1) lit.a) Cod penal, continuă examinarea în fond.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ghenadie Eremciuc